

РЕЦЕНЗИЯ ЗА КНИГАТА НА СВЕТОСЛАВ П. ВЕЛЧЕВ „ПРОКУРОРСКИЯТ НАДЗОР: ПРОИЗХОД, РАЗВИТИЕ, ФУНКЦИИ“

Веселин Вучков¹

Резюме: Рецензията разглежда накратко историята на прокурорския надзор. Книгата е издадена в нов формат през 2021 г. от Издателството на Нов български университет. Първото издание на книгата е от 1928 г. и неин автор е един от най-известните български юристи в периода преди 1944 г. – Светослав Петров Велчев (1870–1943). Той

заема поста Главен прокурор при Върховния касационен съд (1920–1932) и първи председател на Върховния административен съд (1932–1938). Проф. Веселин Вучков е автор на биографичния очерк в началото на това ново издание.

Ключови думи: прокуратура, развитие, полиция

¹ Професор по наказателно-процесуално право в Нов български университет и ръководител на департамент „Право“; автор на встъпителната биографична студия и на научната редакция на книгата, ел. поща: veselinvuchkov@gmail.com

През лятото на 2021 г. Издателството на Нов български университет публикува книгата „Прокурорският надзор: произход, развитие, функции“. Автор на тази монография е Светослав Петров Велчев. Той се явява един от най-известните юристи на Царство България. Роденият през 1870 г. в гр. Болград бесарабски българин завършва право в Одеския императорски новорусийски университет, а през 1896 г. се преселва в Княжество България с молба до министъра на правосъдието „за назначението ми на служба по правосъдието“. Започва работа като допълнителен мирови съдия в гр. Татар-Пазарджик, след което е член на Окръжния съд в същия град, прокурор при същия съд, прокурор при Видинския окръжен съд и председател на същия съд. Преместен е в София през 1907 г. като съдия в Апелативния съд, след това оглавява Углавното отделение при Министерството на правосъдието (1910–1913).

Своеобразен връх на професионалната кариера на Светослав Велчев е назначаването на постовете Главен прокурор при Върховния касационен съд (1920–1932) и Първи председател на Върховния административен съд (1932–1938). Той е един от най-изявените ръководители на Съюза на българските съдии от това време, автор и популяризатор на неговия печатен орган „Съдийски вестник“. Умира през 1943 година.

Светослав Велчев е познат на поколения юристи до 1944 г. като автор на първия български учебник по Наказателно-процесуално право (наказателно съдопроизводство), издаден през 1923/24 г. под заглавие „Ръководство по углавния процес“ в два тома.

Голяма популярност обаче добива и с втората книга, издадена през 1928 г.: „Прокурорският надзор: произход, развитие, функции“. Този монографичен труд, написан с ярък и въздействащ стил, представя историята на Прокуратурата като институция, проследявайки нейното развитие от Античността до XX век. Разгледани са особеностите на всички европейски прокуратури, както и на българската прокуратура, включително отношенията прокуратура/гражданско общество, прокуратура/съд, прокуратура/изпълнителна власт, прокуратура/адвокатура и др. Голямо място е отделено на състоянието на българската полиция и необходимостта от реформирането ѝ по посока на създаване на „съдебна“ („административна“) полиция за събиране на доказателства по наказателни дела.

Тази книга на Светослав Велчев, превърнала се преди близо век в настолно четиво за съдии, съдебни следователи, съдебни заседатели, прокурори, адвокати и полицаи, най-сетне намери път и към съвременния читател благодарение на поредицата на Издателството на НБУ „Българско юридическо наследство“².

Встъпителният биографичен очерк за Светослав Велчев е написан от проф. д-р Веселин Вучков. В него е очертан професионалният и житейският път на известния юрист, а текстът е придружен и от фотоалбум от личния архив на един от наследниците на Велчев. Снимките се публикуват за първи път. Рецензенти на изданието са проф. д-р Веселин Методиев и проф. д.н. Костадин Паев.

² Книгата е издадена под № 3 от поредицата.

**BOOK REVIEW OF
SVETOSLAV VELCHEV
“PUBLIC PROSECUTOR’S SUPERVISION:
ORIGIN, DEVELOPMENT, FUNCTIONS”**

Veselin Vuchkov³

Abstract: The book review examines shortly the history of the public prosecutor’s supervision. The book is issued in a new format in 2021 by the Publishing House of the New Bulgarian University. The first edition of the book was in 1928 and its author was one of the most famous Bulgarian lawyers in the period before 1944 – Svetoslav Petrov Velchev (1870–1943). He held the position

of Prosecutor General in the Supreme Court of Cassation (1920–1932) and was the first chairman of Supreme Administrative Court (1932–1938). Prof. Veselin Vuchkov is author of the biographical essay at the beginning of this new edition.

Keywords: Prosecution, Development, Police

³ Professor of Criminal Procedure Law, New Bulgarian University and Head of the Law Department; author of the introductory biographical essay and editor of the book, e-mail: veselinvuchkov@gmail.com